

Aleksandrs Solžeņicins (1918-2008)

kā viens no pirmajiem ne vien atklāja patiesību par staļiniskajām represijām un neaptverami plašo padomju soda nometņu sistēmu PSRS pastāvēšanas laikā, bet arī pamanījās šo vēstījumu publiskot.

Viņš arī pats ir astoņus gadus pavadījis Gulagā kā ieslodzītais, bet pēc atbrīvošanas apkopojis neiedomājamu informācijas apjomu un radījis dokumentālo lieldarbu "Gulaga Arhipelāgs" kurā apraksta realitāti šajās nometnēs līdz divdesmitā gadsimta sešdesmitajiem gadiem.

Šajās nometnēs PSRS pastāvēšanas laikā bija ieslodzīti, kā deviņdesmitajos atzina Krievijas puse, vismaz 18 MILJONI cilvēku, bet citas aplēses liecina, ka šis skaits bija daudz augstāks, pat līdz 28 miljoniem.

Lielākoties viņu noziegumi bija "nepareiza" izcelsme vai neglaimojoša izteikšanās par jauno varu. Šo badā turēto, beztiesisko vergu darbs tika izmantots, lai radītu milzīgos, ambiciozos PSRS projektus - kanālu, kas savienoja Maskavas upi ar Volgu, Baltās-Baltijas jūras kanālu, daudzas dzelzceļa līnijas un milzīgās rūpnīcas. Mirstība nometnēs bija augsta, bojā aizgāja vismaz ceturtdaļa ieslodzīto, daudzi tika smagi sakropļoti. Pēdējā nometne, pēc oficiāliem datiem, tika slēgta 1987. gadā. Par stāvokli mūsdienu Krievijā ziņu nav.

Pasaule ārpus PSRS par šīm nometnēm uzzināja tieši no A. Solžeņicina "Gulaga Arhipelāga", un par šo drosmīgo soli autors saņēma Nobela prēmiju

literatūrā.

